

SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS,

17. märts 2010,

toidus leiduvate perfluoritud alküülühendite seire kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

(2010/161/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Perfluoritud alküülühendeid (PFAS) kasutatakse laialdaselt tööstuslikes ja tarbijarakendustes, sealhulgas kangaste ja vaipade plekikindlate katete, toiduga kokku puutuvatele paberist toodetele ettenähtud õlikindlate katete, tulekustutusvahetude, kaevandamisel ja naftapuuraudkudes kasutatavate pindaktiivsete ainete, põranda poleerimise vahendite ja insektitsiidide koostises. Olulise alamrühma moodustavad (per)fluoritud orgaanilised pindaktiivsed ained, mille alla kuuluvad perfluorooktaansulfonaat (PFOS) ja perfluorooktaanhape (PFOA).
- (2) Nende ulatusliku kasutamise tõttu on PFOSi, PFOAd, nende soolaid ja lähteaineid avastatud keskkonnast, kalade, lindude ja imetajate organismidest. Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) palus seega toiduahelas olevaid saasteaineid käsitleval teaduskomisjonil koostada arvamuse toidu olulisuse ning erinevate toiduainete ja toiduga kokku puutuvate materjalide suhtelise osatähtsuse kohta inimeste kokkupuutel PFOSi ja selle sooladega ning anda nõu perfluoritud orgaaniliste ühendite riskihindamist puudutavate edasiste sammude kohta.
- (3) Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev teaduskomisjon võttis 21. veebruaril 2008 vastu PFOSi, PFOAd ja nende soolaid käsitleva teadusliku arvamuse⁽¹⁾.
- (4) Kõnealuses teaduslikus arvamuses pidas Euroopa Toiduohutusamet PFOSi ja PFOA kahjulikkumõju elanikkonnale üldiselt ebatõenäoliseks, kuid märkis, et elusorganismide arenguhäirete suhtes on andmed ebakindlad. Euroopa Toiduohutusamet soovitas koguda edasisi

andmeid PFASi tasemete kohta toidus ja inimeste organismides, et eelkõige jälgida kokkupuute tendentse.

- (5) Püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsioon näeb ette, et lepinguosalisel peavad teostama seiret püsivate orgaaniliste ainete, nende alternatiivide ja võimalike püsivate orgaaniliste ainete üle, ning on lisanud PFOSi, selle soolad ja perfluorooktaansulfoniülfluoriidi (PFOSF) konventsiooni B lisas loetletud ainete hulka, mille suhtes kohaldatakse tootmis- ja kasutamispriiranguid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Liikmesriigid peaksid 2010. ja 2011. aastal jälgima perfluoritud alküülühendite leidumist toidus. Seire peaks hõlmama erinevaid toiduaineid, mis peegeldavad tarbimisharjumusi, sealhulgas loomset päritolu toitu, nagu kala, liha, mune, piima ja piimatooted, ning taimset päritolu toitu, et kokkupuudet oleks võimalik täpselt hinnata.
2. Liikmesriigid peaksid järgima proovivõtu korda vastavalt komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1883/2006 (millega sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimetodid dioksiinide ja dioksiinilaadsete PCBde sisalduse ametlikuks kontrolliks teatavates toiduainetes)⁽²⁾ I lisale, et tagada uuritava partii suhtes piisav esinduslikkus.
3. Liikmesriikidel soovitatakse analüüsida perfluoritud alküülsulfonaate ühendite PFOS ja PFOA ning võimaluse korral nende lähteainete, nagu perfluorooktaansulfoonamiidi (PFOSA), N-etuülperfluorooktaansulfonamiidetanooli (NETFOSE) ja 8:2 fluorotelomeeralkoholi tuvastamiseks. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral analüüsima ka PFOSi ja PFOAga sarnaseid ühendeid, mille ahela pikkus on erinev (C4–C15), ning pindaktiivseid aineid polüfluoroalküülfosfaate (PAPS), nagu 8:2 diPAPSi ja 8:2 monoPAPSi, et hinnata nende toidus esinemise olulisust.

⁽¹⁾ Opinion of the Scientific Panel on Contaminants in the Food chain on Perfluorooctane sulfonate (PFOS), perfluorooctanoic acid (PFOA) and their salts, *The EFSA Journal* (2008) 653, lk 1–131.

⁽²⁾ ELT L 364, 20.12.2006, lk 32.

4. Liikmesriigid peaksid analüüsima perfluoritud alküülsulfo-naate vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida viiakse läbi sööda- ja toidualaste õigusnormide, loomade tervishoiu ja heaolu eeskirjade järgimise kontrolli tagamiseks) ⁽¹⁾ III lisale, kasutades usaldusväärseid tulemusi andvaid analüüsimeetodeid. Ideaalvariandis peaksid regeneratsioonimäärad olema vahemikus 70–120 % ning koguse-line piir 1 µg/kg.

5. Liikmesriikidel soovitatakse esitada Euroopa Toiduohutus-ametile korrapäraselt seireandmeid (üldkaalu põhjal) koos Euroopa Toiduohutusameti sätestatud teabega ning sobivas elektroonilises vormis, et oleks võimalik moodustada ühtne

andmebaas. Samuti peaksid liikmesriigid esitama eelnevate aastate andmed, mille saamisel on kasutatud usaldusväärseid tulemusi andvaid analüüsimeetodeid, et jälgida kokkupuute tendentse.

Brüssel, 17. märts 2010

Komisjoni nimel
komisjoni liige
John DALLI

⁽¹⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.